

Aan de leden**Datum**

27 juni 2024

Ons kenmerk

U202400352

Lbr. 24/028

Telefoon

070-373 83 93

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Modelverordening antidiscriminatievoorziening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Gemeenten zijn op grond van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen sinds 2009 verplicht om een laagdrempelige, onafhankelijke voorziening in te stellen, waar inwoners terecht kunnen met klachten over discriminatie. In het verlengde daarvan moeten gemeenten een verordening vaststellen met regels over de inrichting van de anti-discriminatievoorziening en de uitvoering door die voorziening van diens taak.

Over dit onderwerp heeft de VNG een nieuwe modelverordening opgesteld. In deze ledenbrief gaan wij nader op de inhoud van deze modelverordening in. Daarbij merken wij op dat in landelijke wet- en regelgeving al veel voorschriften over de anti-discriminatievoorziening opgenomen zijn. De omvang van de modelverordening is dus beperkt.

Regionale of landelijke voorziening

Verder merken wij op voorhand nog op dat bekend is dat gemeenten aangesloten zijn bij een regionale antidiscriminatievoorziening of gebruikmaken van de landelijke voorziening discriminatie.nl. Deze antidiscriminatievoorzieningen zorgen voor de behandeling van klachten en nemen daarmee de rol van de lokale antidiscriminatievoorziening op zich. Ook in die gevallen moet de gemeenteraad echter een verordening vaststellen.

Verhouding voorstellen verbetering huidige stelsel

Daarnaast is van belang dat er in april 2023 een rapport van Berenschot is gepubliceerd dat aan de hand van een aantal scenario's een advies geeft over het verbeteren van de inrichting van het stelsel van antidiscriminatievoorzieningen. Naar aanleiding van het rapport waren er in november 2023 werkconferenties, waarin inbreng is opgehaald voor de uitwerking van het voorkeursscenario van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties waarin er een landelijke voorziening komt en er ook aandacht is voor preventie. Op termijn leidt dit wellicht ook tot wijzigingen in de

verplichtingen die gemeenten op grond van de wet hebben, ook als het op de verordening aankomt. Vooral nog is dit echter niet het geval.

Inhoud modelverordening

Op grond van landelijke wet- en regelgeving moeten gemeenten in de verordening anti-discriminatievoorziening in de eerste plaats regels opnemen om de deskundigheid en onafhankelijkheid te waarborgen van de medewerkers die bij de voorziening werkzaam zijn. In de modelverordening is daar invulling aan gegeven door hiervoor een zorgplicht bij het college neer te leggen. Verder moet de antidiscriminatievoorziening voldoende laagdrempelig zijn. Daartoe is in landelijke wet- en regelgeving al geregeld dat inwoners hun klachten per post, elektronisch, telefonisch en persoonlijk bij de voorziening kunnen indienen. In de modelverordening is daaraan toegevoegd dat het college van burgemeester en wethouders moet zorgen voor een loket, zodat inwoners ook in hun directe leefomgeving terecht kunnen met klachten. Dit is met name bij een regionale of landelijke anti-discriminatievoorziening van belang.

Tot slot moeten in de verordening voorschriften staan die betrekking hebben op het protocol dat de antidiscriminatievoorziening moet vaststellen over hoe de klachten worden behandeld (en ook verzoeken om een onderzoek in te stellen naar hoe een medewerker van de voorziening zich jegens een klager heeft gedragen). In landelijke wet- en regelgeving zijn over de taak en werkwijze van de antidiscriminatievoorziening al voorschriften opgenomen. In de modelverordening is daaraan toegevoegd dat het protocol moet voorzien in een afdoeningstermijn, een stappenplan voor de behandeling van klachten, een werkwijze voor de registratie van de klachten en de jaarlijkse verslaglegging daarover richting het college van burgemeester en wethouders. Dit laatste in verband met de verplichting van het college om jaarlijks verslag uit te brengen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de door de voorziening geregistreerde klachten.

Wij adviseren u deze verordening binnen uw gemeente vast te stellen.

Bijlagen

Deze ledenbrief bevat één bijlage:

Bijlage 1 – Modelverordening anti-discriminatievoorziening inclusief toelichting.

Geconsolideerde teksten

De geconsolideerde teksten van de VNG-modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via Kennisbank Decentrale Regelgeving (www.decentraleregelgeving.nl). De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving (<https://puc.overheid.nl/mdr/>).

Meer informatie

Met inhoudelijke vragen en vragen over de modelverordening kunt u terecht bij het klantcontactcentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur